

Частка як службова частина мови

- **Частка** – це службова незмінна частина мови, яка надає окремим словам чи реченням додаткових смислових відтінків і служить для утворення нових слів або окремих граматичних форм:

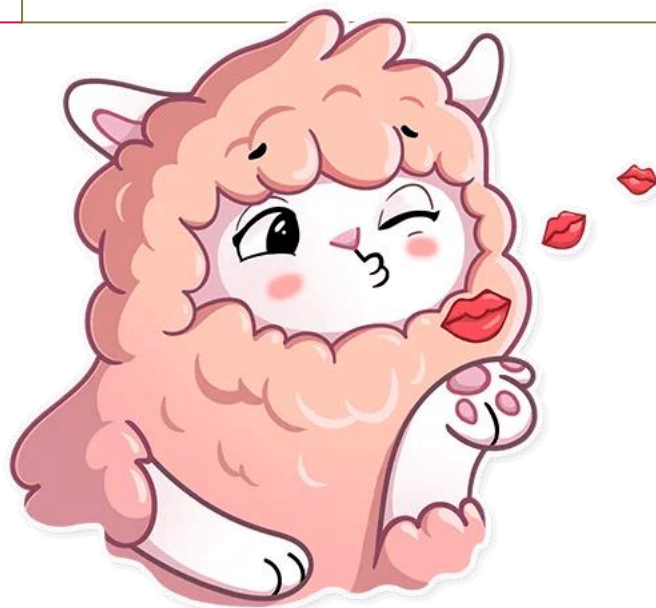
Розряди часток за значенням

Формотворчі	Словотворчі	Заперечні	Модальні
<p>а) утворюють умовний спосіб дієслів: б, би (зробила б);</p> <p>б) утворюють наказовий спосіб дієслів: хай, нехай, бодай;</p> <p>в) творять зворотні дієслова: -ся, -сь (сміється, знайшовсь);</p> <p>г) творять найвищий ступінь порівняння прикметників і прислівників: най-, що-, як- (найкращий, щонайвище).</p>	<p>утворюють нові слова: будь-, -небудь, казна-, хтозна-, бозна-, аби-, де-, -сь, чи-, що-, як-, чим- (будь-як, абищо, колись, щодня, якраз, чимало, чимшвидше)</p>	<p>Заперечують висловлене: не, ні, ані (не образив, ні про що, аніскільки)</p>	<p>надають окремому слову в реченні або цілому реченню додаткових відтінків (так, еге, лише, ледве, чи, це, власне, саме)</p>
<p>Про написання часток див. розділ «Орфографія. Правопис часток»!</p>			

Групи часток за походженням

Непохідні	Похідні (утворені від інших частин мови)
Їх походження встановити не можливо: <i>чи, о, но, і</i>	Утворені з інших частин мови: <i>мовби, хоча б, онде, якраз, навряд чи, ніби</i>

Групи часток за будовою

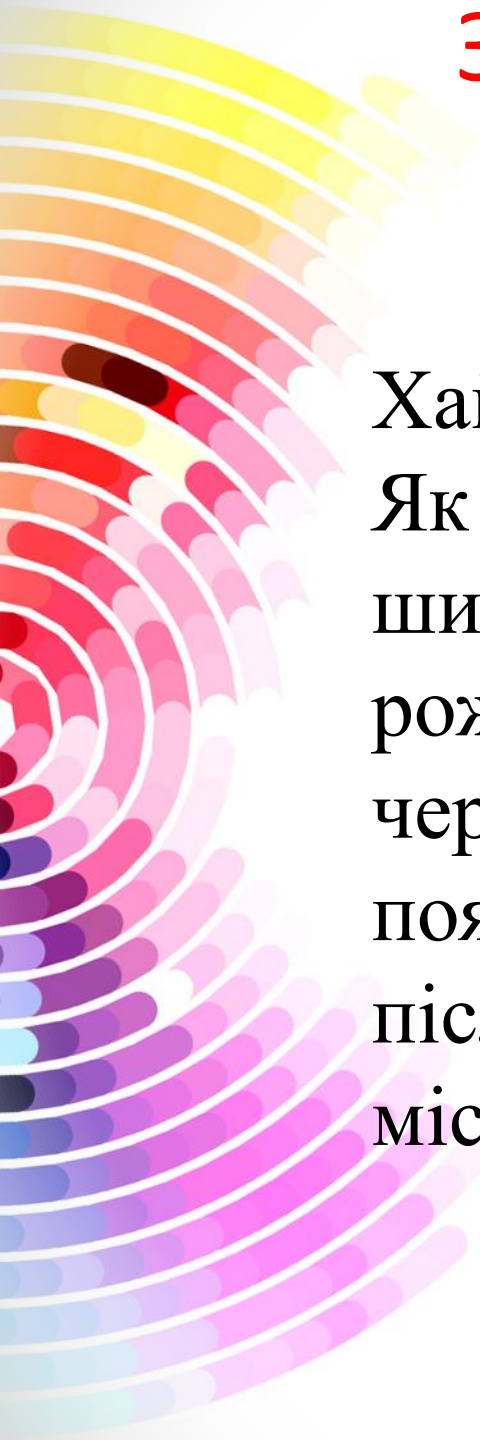
Прості	Складні	Складені
непохідні, їхнє походження визначити важко	утворені з двох чи більше непохідних слів (пишуться разом)	утворені з повнозначних слів і сполучників (пишуться окремо)
<i>й, і, а, ні, як, он, це, он, ген</i>	<i>нібито, мовби, авжеж, атож, аякже, ото, онде</i>	<i>навряд чи, ледве чи, що за, ну й, куди там, де й, хоча б</i>

Записати частки, розподіливши їх у три
стовпчики: а) модальні;
б) заперечні; в) формотворчі

Хай, нехай, би, не, ні, ані, хіба, чи,
невже, що за, що то, ось, от, це, оце,
ото, он, ген, саме, якраз, справді,
точно, власне, хоча б, аж, же, мовби,
годі, бодай, бо, давай.

Запишіть речення, підкресліть у них частки:

Хай весна приносить щастя в кожну хату.
Як хороше, коли в осінній млі летять
ширококрилі журавлі. Крайнебо з
рожевого перейшло аж у криваво-
червоне. Розплелася густа коса аж до
пояса. Не сивий мудрий, а старий. І ось
після розлуки знову я прийшов сюди — в
місця, серцю милі.

Згрупуйте частки на формотворчі, заперечні, модальні:

Не, би(б), як, навіть, ні, хай, мов, годі, ані,
нехай, таки, бодай, бо, но, то, от, таки, еге,
атож, аби, ж.

